

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/21/054604
Documentnummer: 254995
Datum: dinsdag 6 juli 2021 verzonden: dinsdag 6 juli 2021
Onderwerp: aanvullende informatie raadpleegbrief Avalex
Bijlage(n): 1

Geachte Raad,

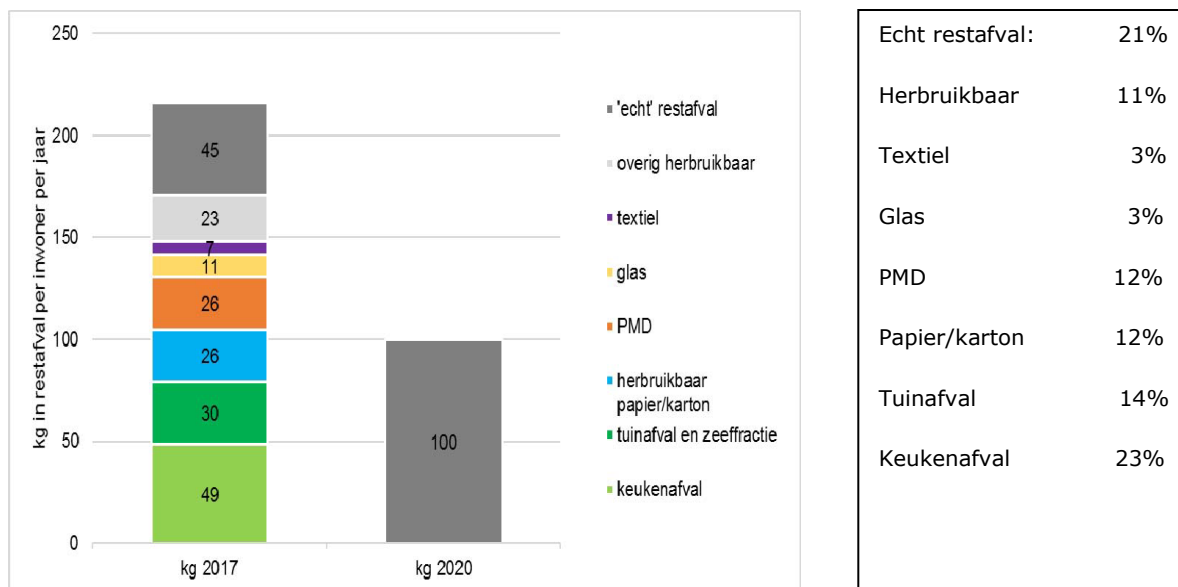
Op 16 juni heeft het college een raadpleegbrief naar u gestuurd met mogelijke varianten voor de dienstverlening van Avalex voor 2022. Deze raadpleegbrief is aan de orde geweest bij zowel een tweetal technische bijeenkomsten als bij de commissiebehandeling van 29 juni. U heeft aangegeven voor de besluitvorming van de Raad op 13 juli op een aantal meer technische zaken nog nader zicht te willen krijgen. Het college beoogt in deze informatiebrief nog nadere achtergrond te bieden.

1. Algemeen: de uitdaging voor Wassenaar, de hoeveelheid restafval omlaag.
2. Hoeveel kg PMD kan er worden gescheiden?
3. Kan er een samenvattend overzicht gegeven worden?
4. Hoe gaat de voorlichting eruitzien bij het hanteren van bron en nascheiding in een gemeente?
5. Wat is de invloed van GF(E) op het restafval?
6. Is er verschil in de verwerkingskosten van restafval met of zonder PMD?
7. Wat is morsvuil?
8. Varia

1. Algemeen: de uitdaging voor Wassenaar: de hoeveelheid restafval omlaag.

Wassenaar heeft in 2020 211 kg restafval per inwoner op jaarbasis. Het streven is om dit zo snel mogelijk terug te brengen. In eerste instantie naar 100 kg en in tweede instantie (vanaf 2025) zelfs naar 30 kg. Bijgevoegd plaatje geeft op basis van een sorteeraanalyse uit 2017¹ een indicatie waar dit restafval uit bestaat. Het "echte" restafval is slechts 45 kg. De opgave is nu om zoveel mogelijk goede fracties uit dit restafval te halen, zodat dit hergebruikt kan worden.

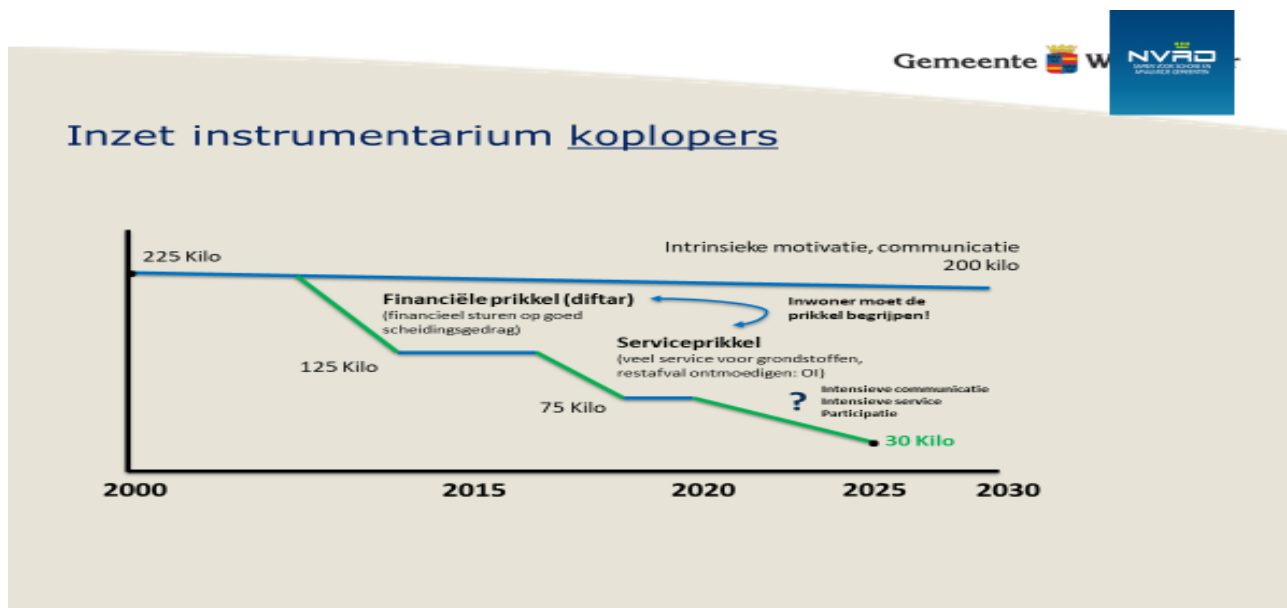
¹ Uit het rapport van Stantec (Quick scan bronscheiding versus nascheiding)

Vanaf 1 januari 2022 maakt nascheiding onderdeel uit van de producten en dienstencatalogus (PDC) van Avalex. Dit is mogelijk geworden door investering via HVC, waartoe eerder dit jaar door de Raad besloten is. Vooralsnog gaat het om de nascheiding van PMD uit het restafval. HVC heeft aangegeven op termijn ook bredere nascheiding serieus te willen onderzoeken. Bij bredere nascheiding worden ook andere inerte materialen uit het restafval nagescheiden. Bovengenoemde sorteeraanlyse bevestigt dat GFT en tuinafval nog een substantieel onderdeel van het restafval uitmaken. We komen hier bij punt 5 op terug.

In 2019 heeft u het huidige afvalbeleid in Wassenaar vastgesteld. Enerzijds werd besloten tot het huis aan huis ophalen van PMD middels een vierde minicontainer en een zo snel mogelijke start met een proef in Wassenaar Zuid en Rijksdorp. Anderzijds zou als stip op de horizon voor brede nascheiding worden gekozen mits dat betaalbaar zou zijn.

De kernvraag is natuurlijk hoe Wassenaar zo snel mogelijk het restafval kan terugbrengen. Uit bijgevoegd plaatje van de NVRD (Koninklijke Nederlandse vereniging voor afvalbeheer) blijkt dat in de praktijk dit het beste behaald wordt door een combinatie van drie prikkels, i) financieel, ii) serviceniveau voor grondstoffen en iii) voorlichting/service en participatie. Op dit moment is het binnen Avalex nog niet mogelijk om Diftar aan te bieden. Het verhogen van de service draagt in andere gemeenten wel bij aan het terugbrengen van het restafval.

2. Hoeveel kg PMD per inwoner kan er worden gescheiden?

In varianten 1 en 3 wordt uitgegaan van uitbreiding van de huidige pilot van 2000 huishoudens bronscheiding naar 6000 huishoudens. In varianten 2 en 4 wordt uitsluitend overgegaan op nascheiding zonder bronscheiding. We benoemen hieronder welke consequenties dit naar verwachting heeft voor de hoeveelheid PMD. We benoemen expliciet welke aannames hierbij worden gebruikt. Benadrukt wordt dat het hierbij gaat over gedrag van inwoners dat zich moeilijk laat voorspellen.

PMD via bronscheiding

- *Huidige hoeveelheid PMD is 13 kg per inwoner.* In 2020 werd er via de verzamelcontainers circa 418 ton PMD aangeboden. Helaas bedroeg hiervan bijna 60% afkeur. Via de pilot, gestart in 2020 werd nog eens zo'n 155 ton opgehaald (zonder afkeur). Totaal (huis aan huis en verzamelcontainers) is er 330 ton goedgekeurd PMD ingezameld. Dit is **13 kg per inwoner**. Er is dus nog duidelijk potentieel voor verbetering.
- *Potentiële range van 35 tot 38 kg PMD per inwoner aanwezig aanwezig.*
 - *In theorie: circa 38 kg PMD per inwoner.* We veronderstellen dat er over het algemeen circa 18% PMD in het restafval zit². Uitgaande van 211 kg restafval per inwoner zou dit **zo'n 38 kg** per inwoner betekenen.
 - *Inschatting obv proefwijken: circa 27 - 35 kg PMD per inwoner.* We gaan voor de berekening van de hoeveelheid PMD uit van 2,2 gebruikers per minicontainer. Dit is gebaseerd op 26.939 inwoners en 12.287 aansluitingen³. In de proefwijk wonen ongeveer 5800 inwoners. Hierdoor is het gemiddelde gebruikers van een container in deze wijken iets hoger (2,9). Het gevolg is dat de ingezamelde hoeveelheid PMD per gebruiker van een minicontainer uitkomt op 27 kg. Als we de pilot zoals in variant 1 en 3 uitbreiden naar de helft van het aantal huishoudens in Wassenaar zal het gemiddeld aantal gebruikers per minicontainer weer afnemen in de richting van het gemiddelde van 2,2. We gaan uit van **27 kg per inwoner**.

PMD via nascheiding

- HVC heeft aangegeven dat er 70-80% PMD uit het restafval gehaald wordt op basis van hun nascheidings-installatie. We veronderstellen dat er 75% aan PMD wordt gewonnen.
- Dit betekent dat er 75% van 38 kg per inwoner uit wordt gehaald. Dat is **28 kg per inwoner**.

Overall bron versus nascheiding

- In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de varianten. Hieruit blijkt dat, op basis van de gemaakte aannames, het verschil tussen bron -en nascheiding nihil is. In beide varianten wordt naar verwachting circa 28 kg PMD uit het restafval gehaald.

Variant	Bronscheiding (27 kg)	Nascheiding (28 kg)	totaal
Bron en nascheiding (beide 50%)	14	14	28
bij 10% afkeur op de bronscheiding	12	14	26
100% nascheiding	0	28	28

3. Kan er een samenvatting overzicht gegeven worden?

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht gegeven van de varianten. De genoemde kosten zijn op jaarbasis. Er moeten voor beide varianten eenmalige kosten worden gemaakt.

² Dit sluit aan bij het onderzoek van Stantec uit 2018 en een onderzoek van Lansingerland uit 2017.

³<https://allecijfers.nl/gemeente/wassenaar/>

	Totaal op te halen PMD per inwoner	Totaal ton PMD op jaarbasis	Resterend restafval kg per inwoner	Beschikbaar PMD voor hergebruik	eenmalige kosten	Totale kosten	PMD vergoeding
Bron en nascheiding (beide 50%)	28	754	183	60%	€ 100.000,00	€ 3.785.000,00	€ 150.000,00
alleen nascheiding	28	754	183	57%	€ 60.000,00	€ 3.855.000,00	€ -

4. Hoe gaat de voorlichting eruit zien bij het hanteren van zowel bron als nascheiding?

Binnen HVC zijn er verschillende voorbeelden bekend van gemeenten die zowel bron als nascheiding hebben. In dat geval wordt voor de stedelijke gedeelten en de hoogbouw het restafval ingezameld en via de nascheiding ontdaan van PMD. Eengezinswoningen (laagbouw) zijn dan vaak voorzien van een PMD container. Bij de betreffende HVC gemeenten is ervoor gekozen om dit onderscheid niet actief te communiceren. Dit komt ook doordat er vaak nog wel enkele openbare voorzieningen zijn waar men het PMD kan inleveren. In alle vier de varianten zullen de openbare voorzieningen voor het apart inzamelen van het PMD verdwijnen.

Indien door u wordt gekozen voor inzamelen van PMD zowel via bron als nascheiding zal sprake zijn van een duidelijke begrenzing per wijk. Voorlichting over de verschillende vormen van inzameling in Wassenaar is dan ook goed mogelijk. Het is belangrijk dat hierbij zo goed mogelijk wordt uitgelegd waarom de keuze gemaakt is om zowel bron- als nascheiding in te voeren. We zijn in gesprek met de NVRD over hun ervaringen. Zodra hierover meer bekend is komen we hier op terug.

De ervaring van HVC is dat 90% van de bewoners die extra inzamelmiddelen (zoals een minicontainer) tot hun beschikking hebben het PMD ook niet apart houden. Onze contactpersoon vanuit HVC geeft tevens aan dat het scheiden van PMD aan de bron ook een goed effect heeft op het scheiden van andere stromen zoals papier.

5. Wat is de omvang en invloed van GF(E) op het restafval?

Naast PMD vormt zoals hierboven ook al aangegeven GF(E) een belangrijk deel van het restafval. Dit is de fractie aan etensresten die in de keuken vrij komt en in verhouding redelijk zwaar is. Op dit moment blijkt dat er nog ongeveer 33% GFT(E) in het restafval aanwezig is (ca 70 KG per jaar per gebruiker). Het blijft echter voorsnog lastig om deze fractie via nascheiding weer uit het restafval te halen en inwoners te motiveren om dit bij het GFT te stoppen. Landelijk zijn hier verschillende proeven mee geweest met wisselend succes.

Avaalex is bezig om dit jaar met "Waardevolle ketens" aanvullend beleid te ontwikkelen. Dit om de totale hoeveelheid restafval terug te dringen. Het keukenafval (GF(E)) maakt hier onderdeel van uit. Het college vindt dit echter een belangrijk onderdeel. Zij zegt daarom graag toe om hier de komende tijd nadrukkelijk extra aandacht aan te besteden. Zij zal hiertoe dan ook een communicatiecampagne starten, waarvan stickers zeker deel van uit zullen maken. Het valt uiteraard niet bij voorbaat te zeggen om hoeveel kg dit gaat. Aangezien er nog vrij veel GFT (E) in het restafval zit, gaat dit al gauw om significante hoeveelheden. Een mogelijkheid is om de inwoners te voorzien van een keukenbakje waar men het keukenafval en de etensresten als tussenopslag kan gebruiken. De financiële gevolgen zijn nog niet in detail bekend. Grofweg kan men uitgaan van ongeveer € 150.000,-.

6. Is er verschil in de verwerkingskosten bij nascheiding met of zonder PMD?

Verwerkingskosten worden berekend per ton aangeleverd restafval. Er wordt echter geen onderscheid in prijs gemaakt voor aangeleverd restafval met of zonder PMD. Voor een ton GFT

wordt een ander tarief berekend. Bij HVC wordt voor restafval met of zonder PMD € 95,- per ton in rekening gebracht. Voor GFT € 68,- per ton.⁴

7. Wat is morsvuil?

Morsvuil is vuil dat op straat kan vallen tijdens het legen van containers en het inzamelen van grofvuil.

8. Varia

In variant 4 is rekening gehouden met meer minicontainers en daardoor meer routes. Ook de ondergrondse containers worden iets frequenter geleegd. Daarbij is tevens de hoeveelheid restafval incl. PMD meer. Hierdoor zijn er ook meer verwerkingskosten en is de verbrandingsbelasting ook hoger. Een inzamelronde kost ongeveer € 50.000,- per jaar. Er zijn nu 26 rondes met 9 routes en kosten € 451.000,-⁵.

In de aangegeven varianten wordt gerekend met een aantal benodigde routes. Dit zou in de praktijk mee (of eventueel tegen) kunnen vallen. Indien het meevalt zal dit worden aangepast. Het hogere aantal routes (112 routes extra á 1420 per route = €159k extra inzaamkosten) bij variant 2 ontstaat vooral door de beperking op het aantal containers dat per dag geleegd mag worden ivm arbo-wetgeving. Er wordt op dit moment binnen Avalex met zijbelading geëxperimenteerd in Midden Delfland. Mogelijk kan dit ook vanaf 2022/2023 worden ingevoerd in Wassenaar en kan hier geleidelijk aan mee worden begonnen.

Indien gewenst zou het als onderdeel van variant 1 mogelijk kunnen zijn om via Avalex een extra PMD container te bestellen. Dit zou nodig kunnen zijn bij veel PMD. Dit is dan vergelijkbaar met de mogelijkheid die nu ook al bestaat om een extra restafval of GFT container te bestellen. Uiteraard wordt hier een additioneel tarief voor gerekend

We gaan ervan uit dat deze extra informatie u in de gelegenheid stelt om tot besluitvorming te kunnen komen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

⁴ Op basis van begroting 2022, tarief 2021 nog niet geïndexeerd naar 2022 excl. verbrandingsbelasting. Verbrandingsbelasting wordt alleen geheven over de te verbranden hoeveelheid afval.

⁵ Cijfers DVO 2021